

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:2372

av Saila Quicklund (M)

Återföring av medel från vattenkraftsproduktionen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om återföring av medel från vattenkraftsproduktionen till de kommuner och regioner där produktionen sker.

Motivering

El från vattenkraftverk utgör en viktig del av Sveriges energisystem. Den årliga produktionen är omkring 65 TWh, det vill säga nästan hälften av den svenska elproduktionen. Omställningen av det svenska energisystemet till en större andel förnybara energikällor gör att vattenkraften får en allt större betydelse. Vattenkraft är en miljövänlig energikälla som inte ger upphov till några utsläpp.

De sju skogslänen bidrar med ungefär 90 procent av den totala vattenkraftsproduktionen i Sverige. I Norge är det en självklarhet att de kommuner där vattenkraften produceras ska få en rimlig ersättning. Det handlar dels om kompensation för de ingrepp i naturen som vattenkraftsutbyggnaden har medfört, dels om att kommunerna ska få del av det värde som vattenkraftsproduktionen genererar. Återföringen av vattenkraftsmedel – ungefär sex miljarder norska kronor per år – ger fjäll- och glesbygdskommunerna i Norge möjlighet att konkurrera med mer tätbefolkade kommuner och städer. Detta är en del av ett framgångsrikt system för att ge alla delar av landet förutsättningar för utveckling och tillväxt.

I Sverige är situationen annorlunda. I dag får kommuner och bygder där vattenkraften byggts ut enbart cirka 110 miljoner kronor per år i så kallade bygdemedel. Statskassan

inkasserar däremot årligen nästan tre miljarder kronor enbart i fastighetsbeskattning på vattenkraften.

Under den stora utbyggnadsepoken under 50-, 60- och 70-talen fick de svenska kommunerna behålla skatten på anläggningarna. Så är inte läget idag. De flesta kraftverken ligger i glesbygdskommuner med stor utflyttning och därmed sjunkande skattekraft och statsbidrag.

Återbäring är ett bevis på det värdeskapande som sker i vattenkraftskommunerna. Nu går värdeströmmarna till Stockholm för att sedan till viss del återförs i form av s.k. regionalpolitiskt stöd. Det är ett system som endast bidrar till synen att vattenkraftskommunerna är bidragsmottagare. Sanningen är att vattenkraftskommunerna i stället till stor del bidrar till välfärden i vårt land.

Saila Quicklund (M)